

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind aprobarea unor măsuri pentru consolidarea capacității administrative a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene de gestionare a programelor operaționale

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, conform cărora autoritatea de management este responsabilă pentru gestionarea programului în scopul realizării obiectivelor acestuia, iar în acest sens îndeplinește funcțiile specifice autorităților de management prevăzute la art.72 alin. (1) din acest Regulament,

Luând în considerare faptul că regulamentele europene aplicabile exercițiului financiar 2021-2027 au fost adoptate cu întârziere la nivel european și, în contextul aprobării acordului de parteneriat, se va accelera aprobarea și programelor operaționale, inclusiv cele vizând domeniul sănătății precum și a tranziției juste, pentru care trebuie asigurat explicit sistemul de management și control avut în vedere pentru fiecare program operațional,

Ținând cont de faptul că în aplicarea prevederilor art. 105 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021, conform căruia Comisia Europeană dezangajează orice parte din suma aferentă unui program operațional care nu a fost utilizată pentru prefinanțare sau pentru care nu au fost transmise aplicații de plată până la data de 31 decembrie a celui de al treilea an calendaristic care urmează anului angajamentelor bugetare pentru anii 2021-2026, iar în acest context, pentru a evita dezangajarea, este necesară adoptarea cadrului legislativ specific la nivel național care operaționalizează gestionarea fondurilor aferente programelor operaționale de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,

Având în vedere faptul că adoptarea măsurilor legislative și, ulterior, implementarea măsurilor organizatorice la nivelul autorităților de management în vederea asigurării și implementării tuturor funcțiilor de sistem stabilite de regulamentele europene reprezintă un proces complex și de durată, finalizarea fiind posibilă numai în condițiile asigurării cadrului legal și instituțional la nivel național, iar evitarea decomiterii aferente celor două programe operaționale constituie o problemă strategică de interes național, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

Luând în considerare contextul negocierilor avansate derulate de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene cu Comisia Europeană în privința programelor, iar în acest context, pentru consolidarea sistemelor de management și control ale acestora, constituie un avantaj menținerea în sistemul de control și gestiune a fondurilor externe nerambursabile a resursei umane calificate din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - Direcția Generală Programe Europene Capacitate Administrativă și a Direcției Generale Program Operațional Regional, care dețin experiență în gestionarea fondurilor externe nerambursabile, în mod particular, în domeniul intervențiilor finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) precum și din Fondul Social European (FSE) în cadrul a două perioade de programare, măsură oportună inclusiv din perspectiva faptului că acestor structuri din MDLPA nu le-a mai fost atribuită, prin decizie la nivel național, calitatea de AM pentru vreun program operațional finanțat în perioada de programare 2021-2027,

Având în vedere necesitatea operaționalizării unei capacități administrative complexe, în contextul în care intervențiile finanțate din programele operaționale înglobează și măsuri de tipul celor finanțate din Fondul social european Plus și din Fondul European de Dezvoltare Regională, inclusiv o abordare multifond și operațiuni de importanță strategică națională,

Deoarece în absența actului normativ autoritățile publice locale, beneficiarii finali nu pot demara implementarea efectivă a proiectelor și investițiilor propuse în cadrul programelor operaționale și nu pot genera cheltuieli care să fie rambursate și ulterior declarate Comisiei Europene, solicitând contribuția aferentă din partea bugetului Uniunii Europene, fapt de natură să determine apariția riscului de dezangajare a sumelor alocate în bugetele alocate prin programele operaționale,

Întrucât finanțarea din fonduri externe nerambursabile în domeniul dezvoltării regionale pentru perioada de programare 2021-2027 presupune și coordonarea la nivel național a celor opt programe operaționale regionale pentru a se asigura implementarea obiectivelor specifice de investiții care contribuie la dezvoltarea echilibrată, sustenabilă a tuturor regiunilor la nivel național, iar pentru aceasta este nevoie de consolidarea capacității administrative a coordonării la nivel național în vederea bunei gestionări a fondurilor alocate pentru dezvoltarea regională a României,

Având în vedere că elementele sus-menționate vizează interesul public și constituie o situație urgentă și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, pentru a nu genera întârzieri implementarea programelor operaționale din domeniul sănătății și a tranziției juste, cu impact asupra gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile alocate României în perioada de programare 2021-2027, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1 –Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene preia, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, de la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, activitatea, structura și personalul de la Direcția Generală Programe Europene Capacitate Administrativă și de la Direcția Generală Program Operațional Regional.

Art. 2 - (1) În termen de maximum 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației propun Guvernului spre adoptare proiectele hotărârilor Guvernului pentru reglementarea măsurilor privind organizarea și funcționarea lor, în acord cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului prevăzute la alin. (1), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene încheie protocol de predare-preluare cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației prin care se preiau posturile, personalul aferent acestora, prevederile bugetare pe anul 2022 aferente structurilor preluate potrivit prevederilor art. 1, cuprinzând prevederile bugetare aferente personalului, contractelor de finanțare, convențiilor, înțelegerilor, protocoalelor preluate, execuția bugetară la momentul predării-preluării, precum și patrimoniul aferent structurilor preluate, stabilit pe baza situațiilor financiare întocmite potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Se autorizează ordonatorii principali de credite ai Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației să detalieze modificările prevăzute la alin. (2) pe articole și alineate de cheltuieli în structura bugetelor proprii, să introducă modificările corespunzătoare în anexele la acestea și să le comunice Ministerului Finanțelor.

(4) Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă modificările ce decurg din aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență în structura bugetului de stat și a bugetului fondurilor externe nerambursabile pe anul 2022, precum și în volumul și structura bugetelor Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, conform alin. (3).

Art. 3 – (1) Cu valoarea creditelor de angajament și a creditelor bugetare aferente contractelor de finanțare, convențiilor, înțelegerilor, protocoalelor încheiate la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în calitate de Autoritate de management pentru Programul Operațional Regional, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă și Autoritate de management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative prevăzute la titlul 58 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020" și dacă este cazul la titlul 56 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare" se majorează valoarea creditelor angajament și a creditelor bugetare aferente aceluiași titluri din clasificția bugetară pentru Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de ordonator principal de credite cu rol de autoritate de management.

(2) Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă modificările ce decurg din preluarea contractelor de finanțare, convențiilor, înțelegerilor, protocoalelor valabile la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în structura bugetului de stat și a bugetului fondurilor externe nerambursabile pe anul 2022, precum și în volumul și structura bugetelor Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, la propunerea ordonatorilor principali de credite, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(3) Se autorizează ordonatorii principali de credite ai Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației să detalieze modificările prevăzute la art. 2 alin. (4) pe articole și alineate de cheltuieli în structura bugetelor proprii, să introducă modificările corespunzătoare în anexele la acestea și să le comunice Ministerului Finanțelor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(4) Operarea modificărilor în execuția bugetului de stat determinate de preluarea contractelor de finanțare, convențiilor, înțelegerilor, protocoalelor valabile la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se face de către ordonatorii principali de credite, pe baza instrucțiunilor elaborate de Ministerul Finanțelor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(5) Cheltuielile privind asistența tehnică aferente Programului Operațional Regional în vederea închiderii operațiunilor specifice perioadei de programare 2014-2020 se asigură din bugetul de stat, în cadrul titlului titlul 58 "Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020", în limita creditelor bugetare alocate cu această destinație și se decontează din fonduri externe nerambursabile. Cheltuielile cu asistența tehnică care nu pot fi decontate din bugetul fondurilor externe nerambursabile prin realocări din alte axe prioritare ale programului operațional, prin economii realizate sau prin alte modalități prevăzute de regulamentele Comisiei Europene rămân cheltuieli definitive ale bugetului de stat.

Art. 4 - La data încheierii protocolului prevăzut la art. 2 alin. (2), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene preia toate drepturile și se subrogă în toate obligațiile care decurg din preluarea personalului, precum și din actele normative, contractele indiferent de natura acestora, inclusiv acordurile, contractele/deciziile/ordinele de finanțare, convențiile, înțelegerile, protocoalele în care Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației este parte, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, Autoritate de Management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă și Autoritate de Management pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, inclusiv în litigiile aferente activităților acestora.

Art. 5 - Până la data semnării protocolului de predare-preluare prevăzut la art. 2 alin. (2), finanțarea cheltuielilor de personal și a altor cheltuieli necesare funcționării structurilor și a altor categorii de cheltuieli aferente contractelor de finanțare, convențiilor, înțelegerilor, protocoalelor încheiate preluate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene se asigură din bugetul ordonatorului principal de credite cu rol de autoritate de management din cadrul căreia se preiau.

Art. 6 - (1) Personalul structurilor preluate potrivit prezentei ordonanțe de urgență își păstrează drepturile salariale avute la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Încadrarea/numirea personalului structurilor care se preia în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene în noua structură organizatorică și pe noile posturi, se realizează în termen de minimum 30 de zile de la data intrării în vigoare a hotărârilor Guvernului prevăzute la art. 2 alin. (1), cu respectarea regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal.

(3) Personalul din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației care desfășoară activități-suport și contribuie în mod direct la asigurarea funcționării și capacității administrative a structurilor cu competențe în gestionarea programelor finanțate din fonduri naționale și/sau europene, beneficiază de majorarea prevăzută la art. 17 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7 - În toate actele normative în vigoare, orice referire la Autoritatea de management pentru Programul Operațional Regional, la Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative, precum și

la Autoritatea de management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă se consideră a fi făcută la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Art. 8 - (1) În cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene se înființează Direcția Coordonare Programe Operaționale Regionale, cu atribuții în coordonarea la nivel național a programelor operaționale regionale pentru a asigura buna funcționare și implementare a acestora.

(2) Autoritățile de management pentru programele operaționale regionale răspund de gestionarea programului în scopul realizării obiectivelor acestuia, conform art. 72 alin. 2 din Regulamentul 1060/2021.

(3) Direcția Coordonare Programe Operaționale Regionale exercită următoarele atribuții principale:

a) în colaborare cu structura de programare și coordonare pentru programele operaționale naționale din cadrul MIPE, coordonează modificarea programelor operaționale regionale, asigurând corelarea acestora, precum și concordanța cu regulamentele Uniunii Europene;

b) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale pentru respectarea la nivel național a încadrării bugetelor programelor operaționale regionale în procente de concentrare tematică și țintele climatice precum și cele privind biodiversitatea asumate prin programele operaționale, cu respectarea liniilor de intervenție specifice;

c) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în procesul de elaborare/modificare/actualizare și orice alte modificări ale sistemelor de management și control necesare programelor operaționale regionale, în colaborare cu structura de programare și coordonare pentru programele operaționale naționale din cadrul MIPE;

d) asigură/coordonează măsurile necesare implementării deciziilor Guvernului privind cele opt programe operaționale regionale;

e) asigură măsurile necesare pentru coordonarea comitetelor de monitorizare a celor opt programe operaționale regionale și monitorizează implementarea deciziilor acestor comitete în colaborare cu structura de programare și coordonare pentru programele operaționale naționale din cadrul MIPE;

f) elaborează puncte de vedere pentru a asigura o abordare unitară a cadrului procedural de la nivelul programelor operaționale regionale;

g) propune măsuri de îmbunătățire a cadrului legal de organizare și funcționare/implementare a programelor operaționale regionale, dar și pentru îmbunătățirea procesului de implementare a proiectelor;

h) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în relația lor cu Autoritatea de Audit, inclusiv în activitatea de conciliere a rapoartelor de audit, precum și cu orice ale instituții partenere cu care autoritățile de management au încheiate protocoale de colaborare;

i) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în încheierea protocoalelor de colaborare cu entitățile care contribuie la implementarea sistemelor de management și control al acestora;

j) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în ceea ce privește elaborarea/implementarea/modificarea schemelor de ajutor de stat;

k) în colaborare cu structura de programare și coordonare pentru programele operaționale naționale din cadrul MIPE pentru programele naționale, sprijină autoritățile

de management ale programelor operaționale regionale în elaborarea/modificarea actualizarea și implementarea costurilor simplificate care stau la baza implementării programelor operaționale regionale;

l) coordonează calendarul național de lansare a apelurilor de proiecte organizate pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale;

m) primește rapoarte anuale privind rezultatele implementării și riscurile preconizate de la autoritățile de management ale programelor operaționale regionale și întocmește raportul anual de sinteză al Programelor Operaționale și dacă este cazul propun măsuri de îmbunătățire a activității de monitorizare și implementare a acestora;

n) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în relația cu Comisia Europeană precum și în relația cu instituțiile financiare internațională, cu informarea structurii de programare și coordonare pentru programele operaționale naționale din cadrul MIPE;

o) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale pentru a implementa măsuri de simplificare a programelor operaționale regionale precum și în implementarea/îmbunătățirea sistemului informatic prin care se gestionează bazele de date ale programelor operaționale regionale;

p) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale atunci când sunt sesizate aspecte de neregulă și/sau fraudă, dublă finanțare, conflict de interese, emitere titluri de creanță, recuperare debite precum și orice alte aspecte care privesc activități specifice ale autorităților de management;

q) sprijină autoritățile de management ale programelor operaționale regionale în procesul de elaborare/modificare/aprobare a ghidurilor necesare lansării programelor operaționale precum în celelalte etape de implementare a programelor operaționale respectiv: contractare, implementare, monitorizare, autorizare cheltuieli, verificare achiziții publice, gestionare nereguli și fraude precum și în orice alte situații determinate de implementarea programelor operaționale;

(4) Autoritățile de Management ale Programelor operaționale regionale au obligația depunerii raportului anual privind rezultatele implementării și riscurile preconizate până la data de 15 februarie a fiecărui an calendaristic pentru anul precedent, la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Art. 9 - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 122 din 29 iulie 2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 277/2021.

PRIM MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ